

La humanitat

PERIÒDIC FUNDAT PER LLUIS COMPANYS EL 1931

PORTAVEU D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

VOL. III, 3.ª EPOCA, Núm. 45

BARCELONA, JUNY 1981

PREU: 25 PTES.

RÉCATALANITZAR

Ens plau reproduir l'article, «Recatalanitzar», que el nostre company Marçal Casanovas, diputat al Parlament de Catalunya, ha publicat al diari «Avui», i també reproduir el que hi va publicar el nostre senador Josep Rahola el dia 9 amb el títol «L'alcalde i el Rei».

ELS catalans hem estat sempre sensibles a tot allò que fa referència a la nostra llengua. Ho hem estat perquè veïem ben clar que el dia que hàgim perdut el nostre idioma haurà començat la fi de tot aquest conjunt de coses que ens permeten dir, amb fonament, que Catalunya és una nació.

Les forces que no conceben l'Estat espanyol d'altra manera que no sigui dins el monòton uniformisme castellà, no han parat mai de posar llenya al foc per possible la castellanització total de Catalunya.

Els mètodes seguits han canviat amb el temps, perquè han hagut d'adaptar-se als esquemes polítics imperants. En temps de dictadura, sigui quina sigui, des de Felip cinquè fins a Franco, s'ha intentat el genocidi descairat del poble català amb prohibicions i càstigs infamants per als catalans. Aquest era el preu que ens exigien per fer-nos el favor de considerar-nos espanyols. En temps de democràcia més o menys tolerada, s'han utilitzat altres mètodes més subtils però sempre tendents a la mateixa finalitat: la destrucció de la identitat catalana.

Ara ens trobem en una fase particularment aguda i singular de la història de la nostra nació:

A causa de la terriblement llarga dictadura franquista, a Catalunya hi ha una part important de la població que parla normalment el castellà i fins i tot, en certs casos, desconeix el català.

No hem d'oblidar, però, que aquest fer no és un fet natural, a Catalunya hi ha de fet un bilingüisme que no és degut a un desenvolupament normal de la cultura del país, sinó que és el

resultat d'un conjunt de factors forçats o fomentats per la concepció unitarista que el general Franco i els seus seguidors tenien de l'Estat.

A causa de la incapacitat del règim dictatorial d'endegar mínimament l'economia de certes regions d'Espanya, els habitants d'aquestes zones deprimides van haver d'emigrar cap a llocs on es poguessin guanyar el pa de cada dia. Catalunya rebé tota aquesta marea d'immigrants sense poder fer-hi res durant prop de quaranta anys. Sense poder integrar-los a la nostra cultura, que malvivía sota una emmordassada.

Aquesta i no pas una altra ha estat la causa que ens trobem on ara ens trobem.

Partint d'aquesta base, creiem que és fals de voler mantenir i perpetuar aquesta situació. Hem de dir ben alt i sense por que Catalunya, en aquest aspecte de la llengua, com en tants altres, necessita una reparació pel mal que ens va fer una dictadura imposada.

Tenim el dret que se'ns ajudi a esborrar els efectes nefasts de quaranta anys d'oprobri totalitari, si és que realment a l'Estat espanyol hem entrat en un període democràtic i fem honor als protocols que l'Estat va subscriure a les Nacions Unides de respectar els drets de l'home i la llibertat dels pobles.

Conseqüència de tot això que hem dit és la línia adoptada per Esquerra Republicana de Catalunya: el retorn ple i total del català a Catalunya, com a llengua pròpia i oficial que és, d'acord amb l'Estatut d'autonomia.

Sabem que hem de ser respectuosos envers les lleis, que ens cal respectar una Constitució i un Estatut que van ser votats per la majoria del poble, Constitució i Estatut que trobem curts, però que com a bons demòcrates assumim.

Sabem això i també sabem que hem de respectar els drets INDIVIDUALS de les persones, que no podem obtenir per decret la integració forçada de ningú, que s'han de fer

esforços per convèncer els nostres ciutadans de parla castellana perquè s'integrin a la cultura de la terra que els ha acollit, que cal que hi posem els mitjans perquè això s'aconsegueixi. Farem això i molt més si cal, però també diem ben clar, i ho repetim, que la nostra finalitat és arribar a la total recatalanització del nostre país i que no tolerarem que interessos tèrbols de domini ens en privin.

Que ningú no ens vingui amb aquell tronat concepte d'«imperialisme catalán». Fòrem imperialistes si aquestes finalitats les volem aplicar a terres no catalanes, però dins Catalunya és el nostre dret i la nostra obligació com a catalans reparar una situació que només ha estat possible per l'atac brutal i sistemàtic a la nostra llengua per la imposició d'un encartonat concepte unitari de l'Estat espanyol.

Aquest idea clara i contundent és la que guia la nostra manera d'actuar dins la vida política del país.

Per això diem no al «Manifesto» i a tota mena d'accions confusionàries, així com també a possibles lleis d'harmonització que no harmonitzen res i que si que intenten imposar-nos conceptes centralistes d'uniformisme dins la nostra vida col·lectiva.

Per això denunciem la interpretació restrictiva que s'intenta fer de la Constitució i de l'Estatut.

Utilitzarem totes les armes legals, des de les esmenes a les lleis fins al Tribunal Constitucional, per a intentar fer fracassar aquests intents d'involució.

Per això fa vuit mesos que des del Parlament de Catalunya intentem fer una llei conjunta, o si més no majoritària, que ens permeti de normalitzar mínimament l'ús del català a casa nostra.

Creiem, però, que tota la tasca parlamentària que nosaltres poguem fer no donarà fruit si no és abonada per tot el poble català, que ha de tenir clara consciència del perill que correm i ha d'afirmar d'una

manera decidida els seus drets.

Entenem que no hem de limitar-nos a declaracions ni manifestacions grandiloqüents, cal que exercim la nostra catalanitat en els actes quotidians de la nostra vida pública. «Parlem, llegim i escriuim en català, tal com deia aquell adhesiu de fa uns anys, fem-ho en cada moment i amb tota naturalitat; i sobretot, amics, pensem i actuem sempre en català de manera respectuosa però ferma i sense claudicacions servils de cap mena.

Es així com aconseguirem veure recatalanitzada la nostra nació i no amb els dubtes i ambigüitats de certes formacions polítiques catalanes. Dubtes i ambigüitats que no serveixen per a altra cosa que per a fer el joc dels partidaris de la total castellanització del país.

Marçal Casanovas

L'alcalde i el Rei

¿Serveix d'alguna cosa, avui dia, plantejar problemes o greuges al rei? Aquesta és la primera pregunta que m'he fet després de sentir i llegir el parlament de l'alcalde de Barcelona al cap de l'Estat espanyol.

Els memorials de greuges que fins al segle passat encara es presentaven al Rei no haurien de tenir eficàcia en un autèntic estat democràtic. Si en té, és que estem lluny d'ell o que anem altra vegada pels camins de la restauració alfonsina. Les qüestions públiques i de govern han d'ésser discutides a les Corts i defensar allí, sense concessions, la voluntat i les necessitats del nostre poble. És absurd demanar el suport reial, i si els andalusos o altres demanen el mateix, com s'ho farà S.M.? No hi valen influències i recomanacions.

Totes les escenes que veïrem aquests dies recordarem les estampes de primer de segle i en el primer edil, la reproducció d'aquells industrials i financers burgesos que, amb jaqué i barret de copa, rebien el Rei i aprofitaven l'avinentesa per deixar el poble bocabadat de les queixes i els precs que adreçaven a S.A. Reial.

Posats a demanar, jo hauria pregat a S.M. que derogués el decret de Nova Planta, i així quedarien resolts tots els nostres problemes. Ja sé que es dirà que els esdeveniments que la història ens explica fan que ara el Rei no tingui facultats per a derogar-lo, com tampoc no enté per a decretar-lo, si abans no és

aprovat per les Corts o el govern i llavors tampoc no en té per a complaure, per ell mateix, el nostre alcalde.

Això no obstant, no s'ha perdut tot; la ciutat de Barcelona ha aconseguit poder utilitzar el Moll de la fusta com a passeig. Ja tenim una finestra al port i una bandera espanyola per al nostre honorable president.

Jo diria que en aquest moments vivim una versió socialista de la política de la Lliga. Els intents del nostre amic del PSC, d'entendre's amb UCD, a través del PSOE, amb una política de consentiment i concòrdia, sembla que es corresponguin amb els intents de Cambó i el seu partit d'entendre's amb Maura i Prímo de Rivera.

Abans del 23-F, corria el rumor d'un govern d'unitat amb un general al cap. Si arriba a portar-se a terme, possiblement estariam com l'any 23.

La posició o actitud abans esmentada de la Lliga fou la que va desfer la Solidaritat Catalana, en be-

nefici dels partits centralistes. Ara certes adopcions polítiques, diferents aquí de les preses a Madrid, no permeten una unitat nacionalista catalana. El partit d'en Cambó no va ésser mai autonomista, era regionalista. Creia en la possibilitat de defensar els interessos de Catalunya i els d'una classe, intervenint en el govern central amb ajuda de partits de tot l'Estat espanyol. Aquí va ésser el seu error, no aconseguí benefici ni per al nostre país ni per a la classe, intervenint en el govern central amb ajuda de partits de tot l'Estat espanyol. Aquí va ésser el seu error, no aconseguí benefici ni per al nostre país ni per a la classe que defensava.

No es pot posar en dubte el sentiment català d'aquells prohoms; la seva contribució al recobriment cultural de la nostra nació fou extraordinària; però els errors polítics es paguen. Avui la Lliga Regionalista no existeix.

**Josep Rahola
d'Espona**

Nota oficial d'ERC davant els fets del Banc Central, els dies 23 i 24 del mes passat:

L'acció terrorista que ha tingut lloc a Barcelona, a la seu del Banc Central, els dies 23 i 24 ha deixat l'opinió pública en una gran confusió. La contradicció és patent entre les informacions obtingudes tot al llarg d'aquests dos dies i la versió oficial dels fets que fou comunicada diumenge a la nit. Més de la meitat dels assaltants i la quasi totalitat de les armes que utilitzaven semblen haver desaparegut i, seguint antigues tradicions, s'intenta qualificar d'anarquistes els pocs segrestadors detinguts. La identitat dels principals culpables es pretén ara que és del tot diferent que la primitivament constatada. Esquerra Republicana de Catalunya considera indispensable que, molt ràpidament, es digui la veritat i tota la veritat, sense que ningú es refugii en l'argúcia d'un pretès secret judicial. Si ha calgut fer alguna concessió per a garantir la seguretat dels ostatges, cal explicar-la clarament de manera immediata, i no és de cap manera el nostre propòsit el discutir l'oportunitat de qualsevol decisió que haguessin pres en aquest sentit els que tenien en mans la responsabilitat de l'afer. Aquest sentit els que tenien en mans la responsabilitat de l'afer. Però el que és inadmissible és que el balanç final resulti ésser una impressionant operació de propaganda a favor dels inculpatos pels fets del 23 de febrer, obtinguda amb l'angoixa i el sofriment de centenars de famílies. Cal explicar què ha passat. La defensa de la democràcia i sobretot la dignitat de les institucions i del país exigeixen actualment que ningú no pugui ni tan sols posar en dubte la veracitat dels governants.

Llegiu
"EL NOSTRE DIARI"
AVUI